

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 8 maja 2024 r.

Poz. 2724

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.101.2024

z dnia 7 maja 2024 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr XXXIX/237/2024 Rady Gminy Sosnówka z dnia 9 kwietnia 2024 r. w sprawie zasad i trybu przyznawania stypendiów za wyniki w nauce, osiągnięcia sportowe i artystyczne.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXIX/237/2024 Rady Gminy Sosnówka z dnia 9 kwietnia 2024 r. w sprawie zasad i trybu przyznawania stypendiów za wyniki w nauce, osiągnięcia sportowe i artystyczne

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXXIX/237/2024 Rady Gminy Sosnówka została doręczona organowi nadzoru w dniu 10 kwietnia 2024 r.

W podstawie prawnej uchwały Nr XXXIX/237/2024 powołany został m. in. art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2022r., poz. 2230, ze zm.).

Zgodnie z art. 90t ww. ustawy, jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy:

- 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży;
- 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży (ust. 1).

W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze (ust. 4).

Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży oraz wyrównywania szans edukacyjnych, o którym mowa w art. 90t ust. 1 ustawy, powinien wyznaczać kierunki działań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie edukacji. Stanowi on podstawę do podjęcia przez organy samorządu terytorialnego odpowiednich działań organizatorskich, w tym w zakresie zabezpieczenia środków finansowych na realizację programu, a także do uchwalenia zasad i trybu przyznawania stypendium (wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23 października 2012 r., II SA/Bd 895/12).

W ocenie organu nadzoru regulacje przyjęte w przedmiotowej uchwale nie wypełniają zakresu upoważnienia wynikającego z art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Rada nie określiła zakresu przyznawanej pomocy, tj. wysokości stypendium.

Przepis art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty określa niezbędne postanowienia, jakie powinna zawierać uchwała podejmowana w wykonaniu delegacji zawartej w tym przepisie, nakładając na Radę m.in. obowiązek ustalenia w uchwale zakresu pomocy udzielanej w ramach wsparcia uzdolnionych dzieci i młodzieży. Oznacza to konieczność ustalenia w uchwale wysokości przyznawanych stypendiów.

W szczególności, za prawidłowe wypełnienie delegacji ustawowej wynikającej z art. 90t ust. 4 ww. ustawy nie można uznać zapisów § 4 ust. 1 i § 5 ust. 1 uchwały.

Zgodnie z § 4 pkt 1 uchwały, *stypendium przyznaje Wójt Gminy Sosnówka na podstawie przyznanych przez Radę Gminy środków w budżecie Gminy.*

Natomiast w myśl § 5 pkt 1 uchwały, *wysokość środków finansowych przeznaczonych na stypendium Wójta Gminy Sosnówka określa na dany rok uchwała budżetowa.*

Sformułowanie użyte w art. 90t ust. 4 ustawy „organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego (...)” oznacza, że rada gminy uchwalając przedmiotową uchwałę powinna zawrzeć w nim postanowienia odnoszące się do wszystkich wymienionych w ustawie zagadnień. Pominięcie przez organ stanowiący wytycznych zawartych w upoważnieniu skutkuje brakiem pełnej jego realizacji i stanowi naruszenie prawa uzasadniające stwierdzenie nieważności uchwały w całości.

Jak podkreśla się w orzecznictwie sądowo-administracyjnym „*brzmienie art. 90t ust. 4 u.s.o. wskazuje, że to organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki, formy i zakres pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach. Zatem to do wyłącznej kompetencji rady gminy należy określenie wszelkich warunków, od spełnienia których zależeć będzie skuteczne przyznanie stypendium dla zdolnego ucznia oraz ustalenie porządku jego przyznawania, rozumianego jako system działań, uwzględniający określoną kolejność i hierarchię uzależnionych wzajemnie zdarzeń. Ponadto, art. 90t ust. 4 u.s.o. wskazuje, że to rada ustala, czy będzie to pomoc pieniężna, czy rzeczowa oraz jej zakres, pod pojęciem którego mieści się także wysokość pomocy pieniężnej*” (wyrok WSA w Olsztynie z dnia 6 lipca 2021 r. sygn. akt II SA/Ol 248/21, także wyrok WSA w Olsztynie z dnia 23 marca 2021 r. sygn. akt II SA/Ol 119/21, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 6 lutego 2019 r. sygn. akt IV SA/Po 1061/18, wyrok WSA w Olsztynie z dnia 15 czerwca 2021 r. sygn. akt II SA/Ol 273/21).

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z dnia 15 czerwca 2021 r. sygn. akt II SA/Ol 273/21 uznał, że „*Organ podejmując uchwałę, nie może pominąć żadnego z elementów wskazanych w 90t ust. 4 u.s.o. Jest on zobowiązany do wyczerpania zakresu upoważnienia ustawowego przez uregulowanie wszystkich kwestii uznanych przez ustawodawcę za istotne, a uregulowanie to musi być dokonane w sposób kompleksowy, a zarazem precyzyjnie i konkretnie. Niewypełnienie tego obowiązku musi skutkować stwierdzeniem istotnego naruszenia prawa, a w konsekwencji prowadzić do uznania nieważności całości uchwały. Ta bowiem musi zawierać wszystkie elementy wskazane w ustawie.*”

W wyroku z dnia 27 kwietnia 2021 r. sygn. akt II SA/Ol 266/21 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie, stwierdził, że „*Kompetencja do ustanowienia wysokości stypendium przysługuje wyłącznie organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego i nie można jej delegować na żaden inny podmiot. To rada, jak wynika z art. 90t ust. 4 u.s.o., określa formy i zakres pomocy, zatem to rada ustala, czy będzie to pomoc pieniężna, czy rzeczowa oraz jej zakres, pod pojęciem którego mieści się wysokość pomocy pieniężnej. Brak określenia w uchwale zakresu pomocy, tj. wysokości stypendium, przy jednoczesnym scedowaniu tej kompetencji na organ wykonawczy stanowi nie tylko istotne naruszenie prawa, ale także stanowi o tym, że organ uchwalodawczy nie wykonał delegacji ustawowej. Takie pominięcie uchwalodawcze powoduje, że akt prawa miejscowego jest niekompletny. W związku z tym zaistniały podstawy do stwierdzenia jego nieważności w całości.*”

Organ stanowiący gminy wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Pominięcie obligatoryjnego elementu uchwały skutkuje brakiem pełnej realizacji upoważnienia ustawowego, bowiem nie wyczerpuje zakresu przedmiotowego przekazanego przez ustawodawcę do uregulowania przez Radę Gminy.

W ocenie organu nadzoru, przyjęte przez Radę Gminy Sosnówka regulacje nie określają wysokości stypendium, a zatem nie wypełniają upoważnienia ustawowego w zakresie określenia zakresu udzielanej pomocy, co stanowi istotne naruszenie prawa. Kwestia ustalenia wysokości stypendium należy do kompetencji rady i uprawnień w tym zakresie nie można cedować na inny organ.

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXXIX/237/2024 jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Sosnówka
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Sosnówka